

Modül (öneri) No	304
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Bismillah
Modül (Alt konu)	Bismillah'ın Ehemmiyeti
Amaçlar	- Besmelenin her hayrın başı ve İslam nişanı olduğunu kavrar. - Kâinattaki varlıkların (ağaçlar, hayvanlar, bitkiler) lisan-ı hal ile Bismillah diyerek hareket ettiğini fark eder. - İnsanın nihayetsiz aczi ve fakrı karşısında Besmele'nin ne büyük bir kuvvet ve bereket kaynağı olduğunu anlar. - Günlük hayatta nimetleri alırken ve verirken Allah namına hareket etmenin (Bismillah demenin) gerekliliğini kavrar.
Süre	40'
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	- Drama - Akrostiş Yazma
Materyal ve Teknoloji	Kıyafet (cübbe, sarık, şalvar vs) , tahtadan veya plastikten at ve kılıç, para kesesi.
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş: Güdüleme - Öğrencilere "Çok güçlü bir padişahın ismiyle seyahat etmekle, yapayalnız gitmek arasında ne fark vardır?" sorusu sorularak konuya dikkat çekilir. - Metindeki "Bismillah her hayrın başıdır" ifadesi vurgulanarak ders başlatılır. Gelişme: Uygulama Drama Canlandırma: Metinde yer alan "Çölde Seyahat Eden İki Adam" hikayesi roller dağıtılarak canlandırılır. Mütevazi seyyahın bir reisin ismini alarak selamete gezmesi, mağrur seyyahın ise perişan olması üzerinden "Bismillah"ın koruyucu gücü işlenir. Temsilden Hakikate Geçiş: Canlandırma sonrası; ağaçların, bostanların ve hayvanların nasıl "Bismillah" diyerek bizlere hizmet ettiği metin üzerinden açıklanır. "İpek gibi yumuşak köklerin sert taşları delmesi" örneğiyle Allah namına hareket etmenin zorlukları kolaylaştırdığı vurgulanır. Sonuç: Özetleme

	• Canlandırılan drama ve okunan metinden hareketle, insanın dünya sahrasında "Bismillah" kalesine sığınmasının önemi vurgulanarak dersin ana fikri toparlanır.
Ölçme ve Değerlendirme	• "Veren ve alan Bismillah demelidir" kuralından yola çıkarak; "Yemek yerken veya birinden kalem alırken neden Bismillah demeliyiz?" sorusu tartışılır. • Öğrencilerden, gün içinde Besmele ile başladıkları işleri not edecekleri bir mini liste oluşturmaları istenir.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ Bismillâh her hayrın başıdır. Biz dahi başta ona başlarız. Bil ey nefsim! Şu mübarek kelime İslâm nişanı olduğu gibi, bütün mevcudatın lisan-ı hâliyle vird-i zebânıdır. Bismillâh ne büyük tükenmez bir kuvvet, ne çok bitmez bir bereket olduğunu anlamak istersen, şu temsîlî hikâyeciğe bak, dinle. Şöyle ki: Bedevî Arap çöllerinde seyahat eden adama gerektir ki bir kabile reisinin ismini alsın ve himayesine girsin; tâ şakîlerin şerrinden kurtulup hâcâtını tedarik edebilsin. Yoksa, tek başıyla, hadsiz düşman ve ihtiyâcâtına karşı perişan olacaktır. İşte böyle bir seyahat için iki adam sahrâya çıkıp gidiyorlar. Onlardan birisi mütevazı idi, diğeri mağrur. Mütevazı bir reisin ismini aldı, mağrur almadı. Alanı her yerde selâmetle gezdi. Bir kâtü't-tarîka rast gelse, der: "Ben filân reisin ismiyle gezerim." Şakî defolur, ilişemez. Bir çadıra girse, o nam ile hürmet görür. Öteki mağrur, bütün seyahatinde öyle belâlar çeker ki tarif edilmez. Daima titrer, daima dilencilik ederdi. Hem zelil, hem rezil oldu. İşte ey mağrur nefsim! Sen o seyyahsın. Şu dünya ise bir çöldür. Aczin ve fakrın hadsizdir. Düşmanın, hâcâtın nihayetsizdir. Madem öyledir, şu sahrânın Mâlik-i Ebedî'si ve Hâkim-i Ezelî'sinin ismini al; tâ bütün kâinatın dilenciliğinden ve her hâdisatın karşısında titremeden kurtulasın. Evet, bu kelime öyle mübarek bir definedir ki senin nihayetsiz aczin ve fakrın, seni nihayetsiz kudrete, rahmete rabtedip, Kadîr-i Rahîm'in dergâhında aczi, fakrı en makbul bir şefaâtçi yapar. Evet, bu kelime ile hareket eden, o adama benzer ki: Askere kaydolur. Devlet namına hareket eder. Hiçbir kimseden pervası kalmaz. Kanun namına, devlet namına der. Her işi yapar, her şeye karşı dayanır.

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

	Başta demiştik: Bütün mevcudat lisan-ı hâl ile “Bismillâh” der. Öyle mi? Evet. Nasıl ki görsen bir tek adam geldi, bütün şehir ahalisini cebren bir yere sevk etti ve cebren işlerde çalıştırdı. Yakînen bilirsin, o adam kendi namıyla, kendi kuvvetiyle hareket etmiyor. Belki o bir askerdir, devlet namına hareket eder, bir padişah kuvvetine istinad eder. Öyle de, her şey Cenab-ı Hakkın namına hareket eder ki zerrecikler gibi tohumlar, çekirdekler, başlarında koca ağaçları taşıyor, dağ gibi yükleri kaldırıyorlar. Demek her bir ağaç “Bismillâh” der; hazine-i rahmet meyvelerinden ellerini dolduruyor, bizlere tablacılık ediyor. Her bir bostan, “Bismillâh” der, matbaha-i kudretten bir kazan olur ki çeşit çeşit pek çok muhtelif leziz taamlar, içinde beraber pişiriliyor. Her bir inek, deve, koyun, keçi gibi mübarek hayvanlar “Bismillâh” der, rahmet feyzinden bir süt çeşmesi olur. Bizlere Rezzak namına en latîf, en nazif, âb-ı hayat gibi bir gıdayı takdim ediyorlar. Her bir nebat ve ağaç ve otların ipek gibi yumuşak kök ve damarları “Bismillâh” der, sert olan taş ve toprağı deler, geçer. “Allah namına, Rahman namına” der; her şey ona musahhar olur. Evet, havada dalların intişârı ve meyve vermesi gibi, o sert taş ve topraktaki köklerin kemâl-i sühuletle intişâr etmesi ve yer altında yemiş vermesi; hem şiddet-i hararete karşı aylarca nazik, yeşil yaprakların yaş kalması, tabiiyyunun ağzına şiddetle tokat vuruyor. Kör olası gözüne parmağını sokuyor. Ve diyor ki: “En güvendiğin salâbet ve hararet dahi emir tahtında hareket ediyorlar ki o ipek gibi yumuşak damarlar, birer asâ-yı Mûsâ (as) gibi, ² فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ emrine imtisâl ederek taşları şakk eder. Ve o sigara kâğıdı gibi ince nazenin yapraklar, birer a’zâ-yı İbrahim (as) gibi, ateş saçan hararete karşı, ³ يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا ayetini okuyorlar.” Madem her şey manen “Bismillâh” der, Allah namına Allah’ın nimetlerini getirip bizlere veriyorlar. Biz dahi, “Bismillâh” demeliyiz. Allah namına vermeliyiz. Allah namına almalıyız. Öyle ise, Allah namına vermeyen gafil insanlardan almamalıyız. (Sözler, s. 18-19, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023) *** Dördüncü Mesele: Esbab-ı zâhiriye eliyle gelen nimetleri o esbab hesabına almamak gerektir. Eğer o sebep ihtiyâr sahibi
--	--

² “Asanı taşa vur!” dedik (Bakara Suresi: 60)

³ Ey ateş! Serin ve selâmetli ol (Enbiya Suresi: 69)

değilse (meselâ hayvan ve ağaç gibi), doğrudan doğruya o nimeti Cenab-ı Hak hesabına verir. Madem o lisan-ı hal ile “Bismillâh” der, sana verir; sen de Allah hesabına olarak “Bismillâh” de, al. Eğer o sebep ihtiyâr sahibi ise, o “Bismillâh” demeli; sonra ondan al, yoksa alma. Çünkü ⁴ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكِّرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ başka bir mana-yı işârîsi şudur ki: “Mün'im-i Hakikî'yi hatıra getirmeyen ve Onun namıyla verilmeyen nimeti yemeyiniz” demektir.

O halde, hem veren “Bismillâh” demeli, hem alan “Bismil-lâh” demeli. Eğer o “Bismillâh” demiyor, fakat sen de almaya muhtaç isen, sen “Bismillâh” de, onun başı üstünde rahmet-i İlâhiyenin elini gör, şükürle öp, ondan al. Yani, nimetten in'ama bak, in'amdan Mün'im-i Hakikî'yi düşün. Bu düşünmek bir şükürdür. Sonra o zâhirî vasıtaya istersen dua et; çünkü o nimet onun eliyle size gönderildi.

(Lem'alar, s. 230- 231, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2022)

Binaenaleyh, her bir nimetin bidayetinde, mü'min olan kimse besmeleyi okusun. Ve o nimetin Allah'tan olduğunu kasdetmekle, kendisi ancak Allah'ın ismiyle, Allah'ın hesabına aldığını bilerek, Allah'a minnet ve şükranla mukabelede bulunsun.

(Mesnevi-i Nuriye, s. 109, Yeni Asya Neşriyat, Kasım-2024)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ⁵
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁶

⁴ Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanın etini yemeyin (En'am Suresi: 121)

⁵ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilginiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁶ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)